

འེ་བེའི་སྐྱེར་ལ་སྦྱོངས་ཤིག

ཚང་མས་ངེས་པར་དུ་མཐུན་དགོས་པ།

ང་ཚོ་ཚང་མ་དབུགས་གཏོང་ལེན་བརྒྱུད་ནས་སྦྱོང་ཡོང།

དཀར་ཆག་

རི་འཛི་སྐོར་ལ་སྦྱངས་ཤིག
 རི་འཛི་ཟེར་ན་གང་ཤེད། དེ་ནི་ལྷན་ཁུངས་ཀྱི་ཡོད་དམ། 1
 ང་ཚོའི་ལུས་པོས་རི་འཛི་ལ་འཐབ་ཚོད་ཇི་ལྷན་བྱེད་
 ཀྱི་ཡོད་དམ།
 མངོན་གསལ་མེད་པའི་རི་འཛི། (Latent TB) 1
 འགྲུལ་རུས་ཅན་གྱི་རི་འཛི། (Active TB) 2

 རི་འཛི་ནད་ཡོད་མེད་ཀྱི་བརྟག་དཔྱད།
 མི་སྲུ་འདྲ་ཞིག་རི་འཛི་ཡོད་མེད་བརྟག་དཔྱད་བྱེད་
 དགོས་སམ། 5
 རི་འཛི་ཡོད་མེད་བརྟག་དཔྱད་བྱེད་སྐྱབས་ཀྱི་ཐབས་
 ལས་གཉིས། 6
 རི་འཛི་ནད་བརྟག་དཔྱད་བྱས་པའི་གྲུབ་འབྲས་
 ཀྱི་གོ་དོན། 6

 རི་འཛི་ནད་ཀྱི་བཅོས་ཐབས།
 མངོན་གསལ་མེད་པའི་རི་འཛི་ནད་པས་བཅོས་ཐབས་
 ཀྱི་སྐྱབས་བཟའ་སྐྱབས། 7
 འགྲུལ་རུས་ཅན་གྱི་རི་འཛི་ནད་པས་བཅོས་ཐབས་ཀྱི་
 སྐྱབས་བཟའ་སྐྱབས། 8
 རི་འཛི་སྐྱབས་བཟའ་པའི་རྒྱུ་རྐྱེན་གྱིས་ཡོང་བྱིང་པའི་
 རོར་སྐྱོན། 9
 རྒྱུ་རྐྱེན་རི་འཛི་སྐྱབས་དུས་ཐོག་ཏུ་ཇི་ལྷན་བཟའ་
 ལུབ་པ་བྱེད་དགོས་སམ། 9
 ཐང་ཀའི་ལྷ་རྟོག་འོག་གི་རི་འཛི་སྐྱབས་བཅོས་སྐོར། 9
 རྒྱུ་རྐྱེན་འོག་པ་རྒྱུས་རི་འཛི་ནད་ལས་སྤང་
 སྐྱབས་ཇི་ལྷན་བྱེད་དགོས་སམ། 10

 རི་འཛི་སྐོར་དང་དེའི་བརྟག་དཔྱད། སྐྱབས་བཅོས་བྱེད་སྐྱབས་
 སྐོར་གནས་ཚུལ་གང་ནས་རག་ཐབས་བྱེད་དགོས་སམ།
 རི་འཛི་སྐོར་གནས་ཚུལ་འཕར་མ། 12
 རྩེ་ཡོག་གོང་རྒྱུ་རྐྱེན་ཡོད་པའི་བྲང་འོག་བརྟག་དཔྱད་ཁང། 13

Michael R. Bloomberg,
 རྫོང་ཁྱིམ་གྱི་ཕྱབ་པ།
 Thomas Farley, MD, MPH,
 འགན་འཛིན།

རི་བི་བོ་སྐོར་ལ་སྦྱངས་ཤིག

རི་བི་བོ་ནད་ནད་དེ་ནི་རྩུབ་ལྷོད་ཀྱི་ཡོད་དམ།

རི་བི་བོ་ནད་དེ་ནི་ནད་འབྲས་པོ་དེ་དག་གི་སྐོར་སྐོར་གྱི་སྦྱངས་ལྡན་པའི་ནད་ཚབས་མེད་ཞིག་རེད། རྒྱུ་རྐྱེན་ལ་རླུང་ལྡུང་མི་གཅིག་ནས་མི་གཞན་ལ་འབྲས་པོ་གཙོ་བོ་བློ་བཤེད་ཀྱི་སྒོམ་གྱི་ཡོད། རི་བོ་ནད་པས་སྒོ་དང་། ཉལ་ཆེ། ཡང་ན་རྒྱུ་རྐྱེན་ཆ་ཤོད་དུས་རི་བོ་ནད་འབྲས་པོ་དེ་ལྟར་གྲུབ་འགྲོ་གི་ཡོད། མི་གཞན་གྱིས་དཔྱད་པའི་སྐོར་ནད་འབྲས་པོ་དེ་ལྟར་འཇུག་ནས་རི་བོ་ནད་འགོས་ཀྱི་ཡོད།

རི་བོ་ནད་པ་དང་མཉམ་དུ་དུས་ལུགས་སྐྱད་སྐྱད་རིང་འབྲེལ་བ་བྱེད་པ། དཔེར་ན། མི་འཁོར་དང་སྤངས་འཁོར་ནད་མཉམ་དུ་འགྲོ་ན་རི་བོ་ནད་དེ་འགོས་ཀྱི་རྒྱུ་ལྟར་ཅམ་མེད། ལག་བཟུང་བ་དང་། ལ་ལག་མཉམ་དུ་བཟུང་བ། ལྷུ་འཇུག་གི་ལམ་ནས་རི་བོ་འགོ་ལྷོད་ཀྱི་མེད།

གལ་སྲིད་མི་ཞིག་གིས་རི་བོ་ནད་པ་དང་མཉམ་དུ་དུས་ཚུངས་རིང་པོ་བཏང་བ། དཔེར་ན། རྒྱུ་རྐྱེན་མཉམ་དུ་ལས་ཀ་བྱེད་པ་དང་། ཡང་ན་མཉམ་དུ་བསྐྱེད་པ་མོགས་བྱས་ན་ནད་འབྲས་འདི་འགོས་ཀྱི་ཡོད།

རི་བོ་ནད་པ་མང་པོས་རི་བོ་ནད་ཚབས་མེད་དུ་མ་འགྱུར་བར་དུ་རང་ཉིད་ལ་ནད་དེ་ཡོད་པ་ཤེས་ཀྱི་མེད། དེ་འབྲས་ཚབ་ཚུལ་རི་བོ་ནད་མོག་ཉེན་ཆེ་བའི་མི་རྒྱུས་ལ་རི་བོ་ཡོད་མེད་བཟླ་བྱས་ཀྱི་སྐོར་གྱི་སྦྱངས་ལྡན་པའི་ནད་པ་ཚོས་ལག་བཟུང་ན་རི་བོ་ནད་སྦྱོར་འགོག་དང་དཔྱད་སྐྱོད་ལྱུང་བྱེད་ཀྱི་ཡོད།

ང་ཚོའི་ལུས་པོས་རི་བོ་ལ་འཐབ་ཚད་ཅི་རྩུབ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་དམ།

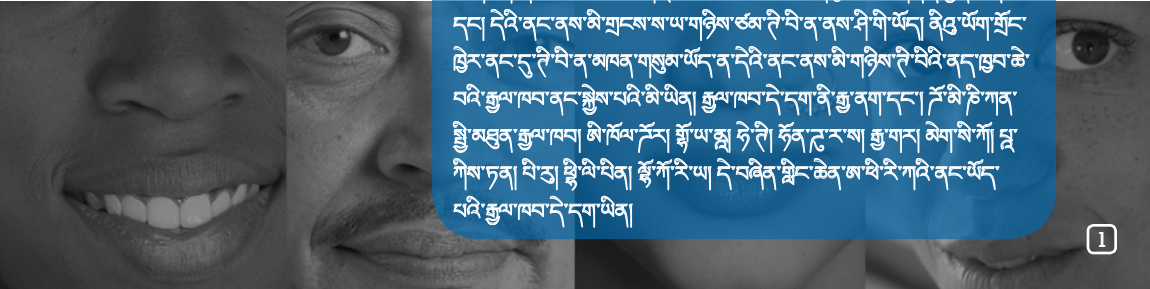
མི་ཞིག་གིས་རི་བོ་ནད་པ་ཞིག་དང་མཉམ་དུ་དུས་ཚུངས་རིང་པོ་གཤེད་ན་རི་བོ་ནད་འབྲས་པོ་མི་ལྷན་པོས་ནད་འབྲས་པོ་ཡོད། ཡིན་ན་ཡང་སྤྱིར་བཏང་མིའི་ལུས་པོས་ནད་འབྲས་པོ་དང་འཐབ་འཛིང་བྱེད་ལཱ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད།

མངོན་གསལ་མེད་པའི་རི་བོ་ (Latent TB)

རི་བོ་ནད་འབྲས་པོ་རྒྱུ་རྐྱེན་དཔྱད་པའི་གཞན་ལེན་བྱེད་སྐབས་མི་མང་ཆེ་བའི་ལུས་པོས་ནད་ལ་འཇུག་ཀྱི་ཡོད་ཀྱིང་ལྟུང་ན་གི་མེད། གལ་སྲིད་མི་ཞིག་གི་ནད་འགོག་ལུས་ལྷུངས་ལག་པོ་ཡོད་ན། དེས་རི་བོ་ནད་འབྲས་པོ་རྒྱུ་རྐྱེན་མཐའ་སྐོར་ནས་ནད་འབྲས་ལུས་པོས་ནད་འབྲས་པོ་ལྡེང་བྱས་མེད་ཀྱི་ལུས་པོ་དང་རི་བོ་ནད་འབྲས་པོ་ལྡེང་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། རྒྱུ་རྐྱེན་འབྲས་པོ་ལྡེང་བྱས་ཀྱི་ཡོད་ཀྱི་ལུས་པོ་དང་རི་བོ་ནད་འབྲས་པོ་ལྡེང་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། ལྟུང་བྱས་ཀྱི་ལུས་པོ་དང་རི་བོ་ནད་འབྲས་པོ་ལྡེང་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། རྒྱུ་རྐྱེན་འབྲས་པོ་ལྡེང་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། རྒྱུ་རྐྱེན་འབྲས་པོ་ལྡེང་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། རྒྱུ་རྐྱེན་འབྲས་པོ་ལྡེང་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། རྒྱུ་རྐྱེན་འབྲས་པོ་ལྡེང་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། རྒྱུ་རྐྱེན་འབྲས་པོ་ལྡེང་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། རྒྱུ་རྐྱེན་འབྲས་པོ་ལྡེང་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། རྒྱུ་རྐྱེན་འབྲས་པོ་ལྡེང་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། **Latent TB (sleeping)** ཟེར་བྱེད་ཀྱི་ཡོད།

 འཛིང་སྤྱོད་ནད་རི་བོ་ནད་པའི་ཤྱངས་ཚད།

མོ་གཅིག་ནད་འཛིང་སྤྱོད་སྐོར་གྱི་བུས་མི་གྲངས་ལ་དགུ་ཚེས་ལ་གནོད་སྐྱོན་བྱེད་པ་དང་། དེའི་ནད་ནས་མི་གྲངས་ལ་གཉིས་ཅམ་འབྲས་པོ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། རྒྱུ་རྐྱེན་སྐོར་ལྟུང་བྱེད་ཀྱི་ལུས་པོ་དང་རི་བོ་ནད་མཐའ་སྐོར་ལྡེང་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། རྒྱུ་རྐྱེན་སྐོར་ལྟུང་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། རྒྱུ་རྐྱེན་སྐོར་ལྟུང་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། རྒྱུ་རྐྱེན་སྐོར་ལྟུང་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། རྒྱུ་རྐྱེན་སྐོར་ལྟུང་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། རྒྱུ་རྐྱེན་སྐོར་ལྟུང་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། རྒྱུ་རྐྱེན་སྐོར་ལྟུང་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། རྒྱུ་རྐྱེན་སྐོར་ལྟུང་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། རྒྱུ་རྐྱེན་སྐོར་ལྟུང་བྱེད་ཀྱི་ཡོད།

ནད་འགོག་ལུས་ཟུངས་ག་ཚོད་ཀྱིས་ཤུགས་ཆེར་གནས་ཐུབ་པ་དེ་ཚོད་དུ་མངོན་མེད་ཀྱི་བེ་ཡོད་མཁན་ཚོར་ཀྱི་བེ་ན་བེ་
 ཚོར་བ་ཡོད་གི་མེད་ལ། མི་གཞན་ལ་ཀྱི་བེ་ནད་འདྲ་ལྷན་སྦྲེན་གྱི་མེད། འོན་ཀྱང་གལ་སྲིད་ནད་འགོག་ལུས་ཟུངས་
 ཉམས་པ་ཡིན་ན། མངོན་གསལ་མེད་པའི་ཀྱི་བེ་ཡོད་མཁན་ནམས་ཀྱི་བེ་ནད་པ་དངོས་ཆགས་ཀྱི་ཡོད། དེ་དུས་ཀྱི་བེ་ནད་
 འདྲ་ནམས་ལངས་ནས་ལུས་པོའི་ནད་འཕེལ་རྒྱས་འགོ་ཡི་ཡོད། དེར་བརྟེན་མངོན་མེད་ཀྱི་བེ་ཡོད་མཁན་ཚོས་ནད་འདྲ་མེད་
 པ་བཟོ་ཆེད་སྤྲོད་བཟའ་དགོས་ཀྱི་ཡོད།

གལ་སྲིད་ལྷུང་ལ་མངོན་མེད་ཀྱི་བེ་ཡོད་ན། ལྷ་སྐྱོད་གནང་མཁན་སྤེལ་པས་ལྷུང་རང་ཀྱི་བེ་ནད་སྤེལ་བཟའ་དགོས་མིན་སྐོར་
 གསུང་གི་རེད། དེའི་སྐོར་ཤོག་གྲངས་ ༧ པར་གཟེགས་འོགས་གནང།

འགྲུལ་རུས་ཅན་གྱི་བེ་ནད་ (Active TB)

གལ་སྲིད་མི་ཞིག་གི་ལུས་པོས་ཀྱི་བེ་ལ་འཐབ་འཛིང་བྱེད་མི་ཐུབ་ན། ཀྱི་བེ་ནད་པ་དངོས་སུ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད། དེ་དུས་ཀྱི་བེ་
 ནད་འདྲ་ལུས་པོའི་ནད་འཕེལ་རྒྱས་གཞོན་སྐྱོན་ཚབས་ཆེན་བཟོ་གི་ཡོད། དེ་འདྲའི་ཀྱི་བེ་ལ་འགྲུལ་རུས་ཅན་གྱི་བེ་བཟའ་
 འགྲུལ་རུས་ཅན་གྱི་བེ་ནད་པ་ནམས་ལ་རྒྱན་དུ་གཤམ་གསལ་ནད་རྟགས་འབྱེད་ཡོད།

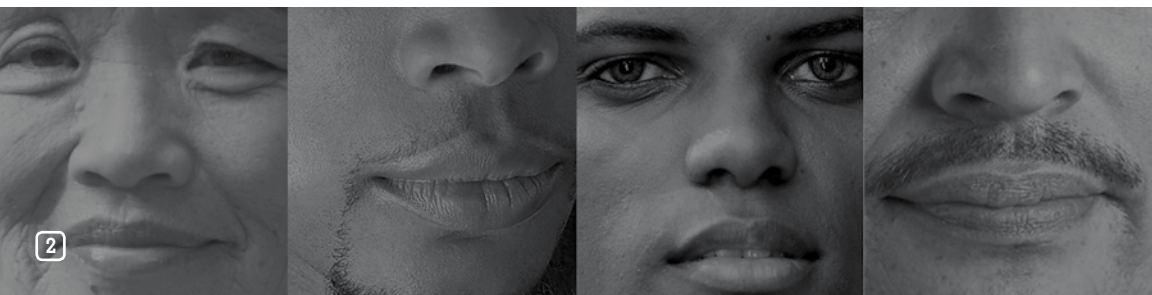
- བདུན་ལྷག་གསུམ་ལས་མང་བ་སློ་རྒྱག་པ།
- མཚན་མོར་རྩལ་ནག་མང་པོ་ཐོན་པ།
- བུ་རྒྱན་དུ་ལུས་པོ་ཐང་ཆད་པ།
- ཟས་ཀྱི་དང་ག་མེད་པ།
- ལུས་པོའི་སྤྲིང་ཚད་ཆག་པ།
- ཚ་བ་འཕམ་བ།
- གྲང་ཤར་རྒྱག་པ།

འགྲུལ་རུས་ཅན་གྱི་བེ་ནད་པས་ཀྱི་བེ་ནད་འདྲ་ལྷན་གསོད་ཆེད་དང། སློ་བ་དང་དེ་བཞིན་ལུས་ཀྱི་ཆ་ཤས་གཞན། དཔེར་ན།
 རླང་པ། སྐལ་ཚེགས། མཁལ་མ་སོགས་ལ་གཞོན་སྐྱོན་མི་ཡོད་བའི་ཆེད་དུ་སྤེལ་དེས་པར་དུ་བཟའ་དགོས། འགྲུལ་རུས་ཅན་གྱི་
 ཀྱི་བེ་ནད་པས་སྤེལ་མ་བཟས་ན་ཁོང་ཚོས་གཞན་ལ་ཀྱི་བེ་ནད་དེ་སློ་དང། རླང་ཆ་ཤོད་པ། ཡང་ན་ཉལ་ཆེ་རྒྱབ་ནས་ལྷན་
 སྦྲེན་གྱི་ཡོད།

**ཀྱི་བེ་བཅོས་ཐབས་དང། ཀྱི་བེ་ནད་འདྲ་གཞན་ལ་ལྷན་གཤམ་མི་འགྲོ་བའི་ཆེད་དུ་འགྲུལ་རུས་ཅན་གྱི་བེ་ནད་པ་ཚོས་
 ཀྱི་བེ་ནད་སྤེལ་དེས་པར་དུ་བཟའ་དགོས།** གལ་སྲིད་སྤེལ་མ་བཟས་ན་དྲག་སྐྱོད་མི་ཐུབ་པར་མ་ཟད། ཀྱི་བེ་ནད་པ་ཤི་ཡང་སྲིད།

གལ་སྲིད་ངས་འགྲུལ་རུས་ཅན་གྱི་བེ་ནད་པ་ཞིག་གི་འགྲུལ་རུས་ལྷན་རིང་པོ་བསྐྱེད་ཡོད་ན་གང་བྱེད་དགོས་སམ།

ལྷུང་རང་གིས་ཨེམ་ཆེའམ་ཡང་ན་འཛོལ་བསྐྱེད་འབས་ལུ་བ་ཞིག་གི་མཁུན་ནས་ཀྱི་བེ་ཡོད་མེད་བརྟག་དཔྱད་དེས་པར་དུ་བྱེད་དགོས།
 རྒྱབས་རེ་མི་ལ་ཤས་འཛོལ་བསྐྱེད་ལྷན་ཁང་ནས་མ་ལའ་བར་དུ་རང་ཉིད་འགྲུལ་རུས་ཅན་གྱི་བེ་ནད་པ་དང་འབྲེལ་ལུག་ལྷན་བེས་ཀྱི་མེད།
 དེ་འདྲའི་གནས་སྤངས་ལྷུང་ལ་བྱུང་ཡོད་ཚེ་སེམས་ལྷལ་མ་བྱེད། འཛོལ་བསྐྱེད་ལྷན་ཁང་གིས་ལྷུང་ལ་བརྟག་དཔྱད་ཇི་སྲིད་བྱེད་དགོས་མིན་འགྲུལ་
 བརྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རེད། ལྷུང་ཀྱིས་རང་ཉིད་ལ་འཛོལ་བསྐྱེད་ལྷ་སྐྱོད་གནང་མཁན་ནམ་ཡང་ན་བྲང་ལོག་བརྟག་དཔྱད་ཁང་ནས་རིན་མེད་བརྟག་
 དཔྱད་བྱེད་ཚོགས།

མངོན་གསལ་མེད་པའི་རི་བོ་དང་འགྲུལ་རུས་ཅན་གྱི་རི་བོ་གཉིས་ཀྱི་བར་ལ་ཁྱད་པར་གང་ཡོད་དམ།

མངོན་གསལ་མེད་པའི་རི་བོ་ (Latent TB)

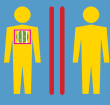
འགྲུལ་རུས་ཅན་གྱི་རི་བོ་ (Active TB)

རི་བོའི་ནད་འདྲ་མཉམ་མེད་ལྷན་ཅི་ནད་རུས་པ་
མེད་པར་ཉལ་ནས་བསྐྱོད་ཡོད།

རི་བོའི་ནད་འདྲ་རྒྱུ་མཉམ་མེད་ལྷན་ཅི་ནད་
ལངས་ནས་ཁྱབ་འགྲོ་གི་ཡོད།

མངོན་གསལ་མེད་པའི་རི་བོ་ཡོད་མཁན་ཞིག་
གིས་གཞན་ལ་རི་བོའི་ནད་འདྲ་ཁྱབ་གཏང་ལ་
ཐེང་མི་ཐུབ།

འགྲུལ་རུས་ཅན་གྱི་རི་བོ་ཡོད་མཁན་ཞིག་
གིས་གཞན་ལ་རི་བོའི་ནད་འདྲ་ཁྱབ་གཏང་ལ་
ཐེང་ཐུབ།

མངོན་གསལ་མེད་པའི་རི་བོ་ཡོད་མཁན་ཞིག་
ལ་རང་ཉིད་རི་བོ་ན་པའི་ཚར་སྤང་ཡོད་གི་མེད།

འགྲུལ་རུས་ཅན་གྱི་རི་བོ་ཡོད་མཁན་ཞིག་ལ་
རི་བོའི་ནད་རྟགས་ཡོད་པ་དང་རང་ཉིད་ལྷན་
ཁམས་མི་བདེ་པའི་ཚར་སྤང་ཡོད་གི་ཡོད།

རི་བོ་ཡོད་མེད་བརྟག་དམད་ཀྱི་གྲུབ་འབྲས་
ནས་ལྷན་ཅི་ནད་ནད་འདྲ་ཡོད་པ་ཐོན་གྱི་
ཡོད།

རི་བོ་ཡོད་མེད་བརྟག་དམད་ཀྱི་གྲུབ་འབྲས་
ནས་ལྷན་ཅི་ནད་ནད་འདྲ་ཡོད་པ་ཐོན་གྱི་
ཡོད།

བྲང་ཁོག་གི་སྒོ་ལྷོག་དཔར་དེ་ནམ་རྒྱུན་ལྟར་ཡིན།

བྲང་ཁོག་གི་སྒོ་ལྷོག་དཔར་ནང་སྒོ་བར་གཞོན་
སྒྱུན་བཏང་ཡོད་པ་ཐོན་གྱི་ཡོད།

མངོན་གསལ་མེད་པའི་རི་བོ་དེ་འགྲུལ་རུས་
ཅན་གྱི་རི་བོ་ལ་མ་འགྲུར་བའི་ཆེད་དུ་སྐབས་
རེ་སྟུན་བཟའ་དགོས་ཀྱི་ཡོད།

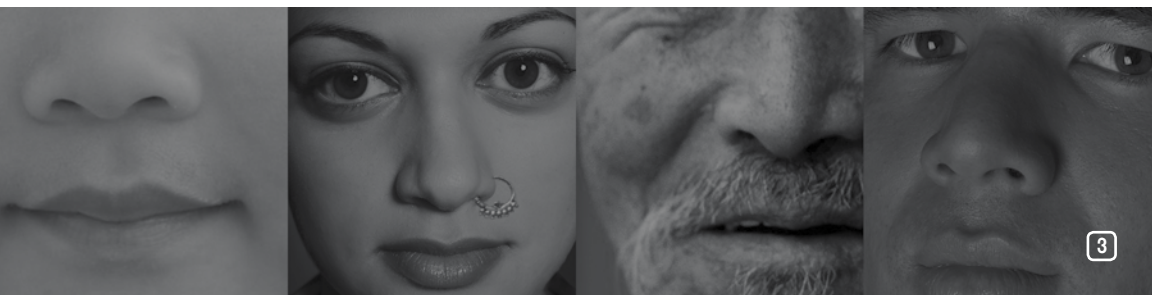
འགྲུལ་རུས་ཅན་གྱི་རི་བོའི་ནད་དྲི་བརྟག་སྒྲིབ་
དང་གཞན་ལ་ཁྱབ་གཏང་ལ་མི་འགྲོ་བའི་ཆེད་
དུ་སྟུན་དུས་རྟག་ཏུ་བཟའ་ནས་སྟུན་བཅོས་
ཐེང་དགོས།

མངོན་གསལ་མེད་པའི་རི་བོ་བཅོས་ཐབས་སུ་
སྒྲིབ་བཏང་སྟུན་རིགས་གཅིག་ལྟར་ ༡
བར་བཟའ་དགོས།

འགྲུལ་རུས་ཅན་གྱི་རི་བོ་བཅོས་ཐབས་སུ་
དུས་རྒྱུན་དུ་སྟུན་མི་འདྲ་བ་ ༡ ནས་ ༤ རྩ་
༤ ནས་ ༧ བར་བཟའ་དགོས།

‘ཉེ་བའི་སྤོངས་ཀྱི་རྒྱུས་པ་ཐོན་ཐུབ་པའི་ཚེད་སྤོངས་དེ་རྒྱ་བ་འགའ་ཤམ་རིང་རྒྱུན་མ་ཚད་པར་བཟུང་དགོས། འགལ་ཀུས་ཙན་གྱི་ ཉེ་བའི་ནད་པ་ཞིག་གིས་‘ཉེ་བའི་སྤོངས་བཟུང་འགོ་བཙུགས་ནས་ལུས་སོ་སྡོན་ལས་བདེ་བུ་བྱིན་པའི་ཚོར་སྣང་ཡོད་ཀྱི་ཡོད་པ་ དང། ཉན་ཏྟགས་ཀྱང་ཡལ་ཆེ་བ་མཚུགས་སོ་ཡལ་འགྲོ་གི་ཡོད། འོན་ཀྱང་སྤོངས་དུས་ལུན་གང་འཚོམ་ཞིག་མ་བཟས་ན་‘ཉེ་བའི་ ཉན་འཐུབ་སྤྱོད་ལོག་བྱེད་གྱི་ཡོད། དེ་འདྲ་བྱུང་ན་‘ཉེ་བའི་ནད་འཐུབ་པ་བཟོ་རྒྱུར་སྤར་ལས་དཀའ་ལས་ཁག་པ་ཡོད་ཀྱི་ ཡོད།

གལ་ཏེ་འབྲེལ་ལ་འགལ་ཀུས་ཙན་གྱི་‘ཉེ་བའི་ཡོད་ན། འཕྲོད་བསྐྱེད་ལྟ་སྐྱོང་གནང་མཁམ་གྱི་སྤོངས་པས་སྤོངས་གང་བཟུང་དགོས་ མིན་དང། དུས་ལུན་ག་ཚོད་རིང་བཟུང་དགོས་མིན་སྐོར་འབྲེལ་ལ་གསུང་གི་རེད། འབྲེལ་རང་ནད་དུག་སྐྱོད་མ་བྱུང་བར་དུ་‘ཉེ་ བའི་སྤོངས་བཟུང་དགོས་གྱི་ཡོད་པ་དང། སྤྱིར་བཏང་རྒྱ་ ༥ རས་ ༧ བར་སྤོངས་བཟུང་དགོས་གྱི་ཡོད། འཕྲོད་བསྐྱེད་ལྟ་སྐྱོང་ གནང་མཁམ་ག་ཅིག་ལྷན་འབྲེལ་རང་སྤོངས་ག་དུས་མཚོམས་འཛོག་བྱས་ན་འཕྲིག་གི་ཡོད་མེད་གསུང་གི་རེད། ‘ཉེ་བའི་སྤོངས་ བཟུང་སྤངས་སྐོར་དེ་ལས་མང་བ་ཤོག་གངས་ ༩ བར་གཟིགས་རོགས།

‘ང་ལ་འཕྲོད་བསྐྱེད་སྤྱད་ཁང་གི་སྤོངས་ཞབས་པ་ཞིག་གིས་ཁ་བར་ བཏང་བྱུང། ཁོ་མོས་ང་ལ་དའི་ཉེ་འགམ་དུ་སྤྲོད་མཁམ་ལས་རོགས་ ཤིག་ལ་‘ཉེ་བའི་ནད་འདུག་ཅེས་བཤད་བྱུང། གནས་ཚུལ་དེ་གོ་མ་ ཐག་ང་དང་ངས་འཚོབ་ཆེན་སོ་སྤོངས་བྱུང། འོན་ཀྱང་ཁོ་མོས་ལེམས་ ལྷལ་བྱེད་དགོས་ཀྱི་མ་རེད། འབྲེལ་རང་གི་ལུས་སོ་སྡོན་ནད་ལ་ནད་འཐུ་ ཡོད་ཀྱང་སྤོངས་བཟས་ན་ནི་གི་མ་རེད། ཉན་འཐུ་ལུས་སོ་སྡོན་ འཛུལ་ཡོད་མེད་ཤེས་པའི་ཚེད་དུ་བཏུག་དཔུང་བྱེད་དགོས། དེའི་ རྗེས་ལ་ཚང་མ་ང་ཚོས་བྱེད་གྱི་རེད་ཅེས་ང་ལ་བཤད་བྱུང།

‘ང་ལ་འཕྲོད་བསྐྱེད་གྱི་འགན་ལེན་ཡིག་ཆ་མེད། འོན་ཀྱང་ཁོ་མོས་ འབྲེལ་རང་བཅའ་ལོག་བཏུག་དཔུང་ལང་དུ་རིན་མེད་ཐོག་ནས་བཏུག་ དཔུང་བྱས་ན་འཕྲིག་གི་རེད་ཅེས་བཤད་བྱུང། དེ་དང་མཉམ་ཀུར་ རང་ལ་མེ་ཅི་ནད་འཐུ (HIV) ཡོད་མེད་ཀྱི་བཏུག་དཔུང་རིན་པ་ མེད་པར་བྱེད་རྒྱུ་བྱུང་བ་དང་བཏུག་དཔུང་གཉིས་ཀའི་སྤོངས་ལས་ །“མེད་པ་” ཐོན་སོང། རང་དོས་ནས་བཤད་ན་བཏུག་དཔུང་བྱས་ རས་རང་ཉེད་ལ་ནད་ཡོད་མེད་ཤེས་ནས་དགའ་སོ་བྱུང།

ཏེ་བི་འེ་ནད་ཡོད་མེད་ཀྱི་བརྟག་དཔྱད།

མི་ལྟར་འདྲ་ཞིག་ཏེ་བི་ཡོད་མེད་བརྟག་དཔྱད་བྱེད་དགོས་སམ།

མི་འགའ་ཤས་ལ་ཏེ་བི་འགོས་ཉེན་ཆེ་བ་ཡོད། ཁོང་ཚོ་ངེས་པར་དུ་བརྟག་དཔྱད་བྱེད་དགོས།

འགྲུལ་རུས་ཅན་གྱི་ཏེ་བི་ནད་པ་དང་མཉམ་དུ་དུས་ཚིང་རིང་པོ་གཤིབ་མཁན། དཔེར་ན།

- ཏེ་བི་ནད་པ་འེ་ནད་མི་དང་། ཤོགས་པོ། ལས་རྟགས།
- ཏེ་བི་འེ་ནད་མང་བའི་རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་ནས་ཨ་རིར་ཉེ་ཆར་གནས་སྤོང་བྱེད་མཁན། (*ཤོག་གྲངས་ ༡ གཟིགས་*)
- ཉེ་ཆར་ཏེ་བི་འེ་ནད་མང་བའི་རྒྱལ་ཁབ་ནང་ཟླ་ ༡ ལས་མང་བ་བསྐྱེད་སྤོང་བའི་མི།
- སྐྱེས་ཁང་དང་། བཅོམ་ཁང་། བྱིས་མེད་སྤོང་ས། ཡང་ན་ནད་གསོ་ཁང་དུ་བསྐྱེད་སྤོང་བའི་མིའམ་ལས་ཀ་བྱེད་མཁན་ལས་མི།

འཕྲོད་བསྟེན་དང་འབྲེལ་བའི་གནས་སྤངས་དམིགས་བསལ་ཡོད་མཁན་གྱི་མི། དཔེར་ན།

- ལུས་པོའི་ནད་འགོག་རུས་བ་ཞན་པའི་མི་དང་། ལྷག་པར་དུ་ཨེ་ཅ་ཨ་ཡི་ཕི་ (HIV) ནད་རིམ་ཡོད་མཁན་དང་། ལུ་གུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྟེན་གསུ་
- གཅིན་སྤིའི་ན་ཚད་དང་། མཁལ་མར་སློན་ཚབས་ཚེན་ཡོད་མཁན། སྐན་ནད་ཅན། དེ་བཞིན་འཕྲོད་བསྟེན་དང་འབྲེལ་བའི་གནས་སྤངས་གཞན་ཡོད་མཁན་གྱི་མི།
- ཁབ་བརྒྱབ་ནས་བཟེ་སྤོང་མཁན།
- མི་གཞན་གྱི་དབང་པོ་རང་ལ་སྤོང་འཕྲོགས་བྱས་རྟེན།
- ལུས་པོའི་ནད་འགོག་ལུས་ཟུངས་ལ་གཞོན་མཁན་གྱི་སྐྱེན་རིགས་བསྐྱེན་མཁན། དཔེར་ན། སྐྱེན་ནད་མེད་པ་བཟོ་ཚད་རྫས་འགྲུར་བཅོས་ཐབས་ (chemotherapy) དང་། ཤ་ཤེད་རྒྱས་བྱེད་ཀྱི་སྐྱེན། (steroids) ཡང་ན་ ཏེ་ཨན་ཨེ་ལེ་ཨོ་ལ་ལུ་འགོག་སྐྱེན་ (TNF alpha blockers) མོགས་བེད་སྤོང་བྱེད་མཁན་ལྟ་བུ།
- སློག་པར་བརྒྱན་ནས་ཏེ་བི་འེ་ནད་རྙིང་བ་ཡོད་པར་འཕྲོད་བསྟེན་བའི་མི།

གཤམ་སྤོང་ང་ལ་བི་སི་རྩི་ (BCG Vaccine) སྤོང་འགོག་ཁབ་བརྒྱབ་ཡོད་ན་ཏེ་བི་ཡོད་མེད་བརྟག་དཔྱད་བྱེད་དགོས་སམ།

ལུ་གུའི་རྒྱབས་བི་སི་རྩི་སྤོང་འགོག་ཁབ་བརྒྱབ་ཡོད་ཀྱང་ཏེ་བི་འགོས་ཉེན་ཡོད་མཁན་གྱི་མི་ (*ཤོད་དུ་གཟིགས་*) ཞིག་ཡིན་ཆེ་ངེས་པར་དུ་བརྟག་དཔྱད་བྱེད་དགོས། གང་ཡིན་ཟེར་ན་སྤོང་འགོག་གི་ཁབ་དེས་མི་རྟོན་པ་ལ་སྤུང་སྤོང་བྱེད་མི་ལུ།

གཤམ་སྤོང་ང་ལ་བི་སི་རྩི་སྤོང་འགོག་ཁབ་བརྒྱབ་ཡོད་ན་ཏེ་བི་བགས་པའི་བརྟག་དཔྱད་ཀྱི་གྲུབ་འབྲས་ག་དུས་ཡིན་ན་ཡང་ནད་ཡོད་པ་ཐོན་གྱི་རེད་དམ།

མ་རེད། ལྷིར་བྱང་མི་མང་ཆེ་བ་ལ་ཏེ་བི་བགས་པའི་བརྟག་དཔྱད་ཀྱི་གྲུབ་འབྲས་དེ་བི་སི་རྩི་ཁབ་བརྒྱབ་པའི་ལོ་གཅིག་གི་རྗེས་ལ་ནད་མེད་པ་ཐོན་གྱི་ཡོད། སྤོང་འགོག་གི་ཁབ་དེ་བརྒྱབ་ཡོད་ཀྱང་རུང་མེད་ཀྱང་རུང་། གཤམ་ཏེ་གྲུབ་འབྲས་ནད་ལྟེད་ལ་ནད་ཡོད་པ་ཐོན་ཆེ་ལྟེད་ཀྱི་ལུས་པོའི་ནད་ཏེ་བི་འེ་ནད་འབྲུ་མས་ཆེར་འཕྲུལ་ཚར་ཡོད།

‘**འི་བི་ཡོད་མེད་བརྟག་དཔྱད་བྱེད་སྐབས་ཀྱི་ཐབས་ལམ་གཉིས།**

‘འི་བི་ནད་ཡོད་མེད་བརྟག་དཔྱད་ཀྱི་ཐབས་ལམ་མི་འདྲ་བ་གཙོ་བོ་གཉིས་ཡོད། དེ་གཉིས་ནི་‘**པགས་པའི་བརྟག་དཔྱད་དང་**’
‘**ཐག་གི་བརྟག་དཔྱད་གསལ་པ་དེ་གཉིས་ཡིན།**’ རྩེད་ཀྱི་འཕྲོད་བསྐྱེད་ལྷ་སྐྱོད་གནང་མཁམ་གྱིས་བརྟག་དཔྱད་དེ་གཉིས་སྐོར་
ལ་འབྲེལ་བཤད་དང་དེ་གཉིས་ནས་ཁྱེད་ལ་འཚོམ་པ་ཞིག་འདེམས་ཀྱི་རེད།

‘**པགས་པའི་བརྟག་དཔྱད།**

‘ཁྱེད་རང་ནས་པགས་པའི་བརྟག་དཔྱད་བྱེད་པའི་སྐབས་སྐྱེན་པས་སྐྱེན་ཁབ་
རྩེད་རྩེད་བེད་སྐྱོད་བྱས་ནས་སྐྱེན་རྩེད་མེགས་པ་འགའ་ཤས་ལག་པའི་པགས་
པའི་ནད་སྐྱེད་གི་རེད། དེའི་རྗེས་ཁྱེད་ལ་སྐྱེན་པས་ཉིན་གཉིས་གསུམ་རྗེས་ལ་
སྐྱེན་ཁབ་དུ་ཡང་བསྐྱར་སྐྱོད་བྱེད་གི་རེད། དེ་དུས་སྐྱེན་པས་ཁབ་བརྒྱབ་
སའི་ལག་པའི་པགས་པར་གཞིགས་ཞིབ་གནང་ནས་ཁྱེད་རང་ལ་བརྟག་
དཔྱད་ཀྱི་སྐབས་འབྲས་བུ་གནང་གི་རེད།

‘**ཐག་གི་བརྟག་དཔྱད།**

‘ཁྱེད་རང་ནས་ཐག་གི་བརྟག་དཔྱད་བྱེད་པའི་སྐབས་སྐྱེན་པས་ཁྱེད་ཀྱི་ཐག་
ལུང་ལུང་ཞིག་ཡེན་ནས་དེ་བརྟག་དཔྱད་ཁབ་དུ་བཟང་སྟེ་‘**འི་བི་ཡོད་མེད་**
བརྟག་གཙོ་བོ་བྱེད་ཀྱི་རེད། དེའི་སྐབས་འབྲས་བུ་སྐྱེན་པས་ཉིན་གཉིས་གསུམ་
ནད་རྩེད་ཁྱེད་ལ་གནང་གི་རེད།

‘**འི་བིའི་ནད་བརྟག་དཔྱད་བྱས་པའི་སྐབས་འབྲས་བུ་གོ་དོན།**

‘**འི་བི་བརྟག་དཔྱད་ཀྱི་སྐབས་འབྲས་བུ་ “ནད་མེད་” ཀྱི་གོ་དོན།** (Negative results)

‘འི་བི་བརྟག་དཔྱད་ཀྱི་འབྲས་བུ་སྐབས་“ནད་མེད་” ཡིན་ན་དེས་ཁྱེད་ཀྱི་
ལྷན་པའི་ནད་འི་བིའི་ནད་འབྱུང་མེད་པ་སྟོན་གྱི་ཡོད། སྐབས་འདི་འི་བིའི་
ནད་འབྱུང་མེད་ལྷན་པའི་ནད་འབྱུང་སྐབས་ཚོད་རིང་པོ་སོང་མེད་པ་
དང། ཡང་ན་ནད་འགོག་ལྷན་བྱེད་པའི་སྐབས་ཚོད་རིང་ཚོ་དཔེར་ན་ཁྱེད་ལ་
ཉེར་མེད་མེ་མེ་ཅི་ནད་གཞི་ཡོད་ན། འི་བི་བརྟག་དཔྱད་ཀྱི་འབྲས་བུ་
གསལ་པོ་ཐོན་གྱི་མེད། དེའི་ཚེ་ཁྱེད་རང་གི་བྱང་ལོག་ལ་སྐྱོད་པར་ཞིག་
རྒྱག་དགོས་སྟེ། འི་བིའི་བརྟག་དཔྱད་སྐབས་འབྲས་བུ་དང་མེད་ཚེ་
གཞིགས་ཞིབ་དེ་དག་ཚང་མ་ལ་གཞི་བཞག་ནས་ཁྱེད་ཀྱི་གཟུགས་པའི་
ནད་འི་བིའི་ནད་འབྱུང་མེད་ཐག་གཙོ་བོ་སྐབས་ཀྱི་རེད།

‘**འི་བི་བརྟག་དཔྱད་ཀྱི་སྐབས་འབྲས་བུ་ “ནད་ཡོད་” ཀྱི་གོ་དོན།** (Positive results)

‘འི་བི་བརྟག་དཔྱད་ཀྱི་སྐབས་འབྲས་བུ་ “ནད་ཡོད་” ཡིན་ན་དེས་ཁྱེད་ཀྱི་
གཟུགས་པའི་ནད་འི་བིའི་ནད་འབྱུང་ཡོད་པ་སྟོན་གྱི་ཡོད། འོན་ཀྱང་སྐབས་
འབྲས་བུ་དེས་ཁྱེད་ལ་འགྲུལ་རྩུམ་ཅན་གྱི་འི་བི་ (རྟོག་ཤངས་ ༩ པར་གཞིགས།)
ཡོད་པ་ལྟོས་ཀྱི་མེད། ཁྱེད་རང་ལ་འཕྲོད་བསྐྱེད་ལྷ་སྐྱོད་གནང་མཁམ་གྱིས་
བརྟག་དཔྱད་གཞན་དཔེར་ན། སྐྱོད་དཔེར་དང། ཡང་ན། ལྷན་པ་སོགས་ལ་
བརྟག་དཔྱད་བྱས་ནས་འི་བིའི་ནད་རྟགས་ཡོད་མེད་བཟོ་གི་རེད།

‘**པགས་པའི་བརྟག་དཔྱད་ཚེད་དོ་ སྐྱོད་བྱེད་དགོས་ལ།**

‘པགས་པའི་བརྟག་དཔྱད་ཀྱི་སྐྱེན་ཁབ་བྱུང་རྗེས་ཁབ་
རྒྱག་སའི་པགས་པའི་མཐའ་བསྐྱར་དེ་སྐྱོད་སྐྱོད་པ་
དང་སྐྱེན་བྱེད་པའི་བེད་པོ་ཡོད་ཀྱི་རེད། གལ་སྲིད་སྐྱོད་པ་
ཡིན་ན་དེ་བདུན་ཟུག་གཉིས་ཅམ་ནད་འཇགས་འགོ་
གི་ཡོད། གལ་སྲིད་སྐྱོད་པའི་ས་ཚང་ན་སྐྱེད་ལངས་ན་
དེའི་སྐྱོད་དུ་རས་གྲང་མོ་བཞག་པ་མ་གཏོགས། སྐྱར་
ཤད་རྒྱག་པ་དང། ཡང་ན་མ་དྲིས་རྒྱག་མི་བྱང་བྱང་

ཁབ་རྒྱག་མཁམ་གྱི་སྐྱེན་པའི་སར་ཉིན་གཉིས་སམ་
གསུམ་གྱི་ནད་རྩེད་དུ་འབྲས་བུ་དུ་ཡང་བསྐྱར་འགོ་
དགོས། སྐྱེན་པས་ཁབ་རྒྱབ་སའི་ལག་པའི་པགས་པར་
གཞིགས་ཞིབ་བྱས་ནས་ཁྱེད་རང་ལ་བརྟག་དཔྱད་ཀྱི་
སྐབས་འབྲས་བུ་གསུང་གི་རེད།

‘འི་བི་བརྟག་དཔྱད་ཀྱི་སྐབས་འབྲས་བུ་ “ནད་ཡོད་” ཐོན་
ན་བརྟག་དཔྱད་དེ་ཡང་བསྐྱར་བྱེད་མི་དགོས།
གལ་སྲིད་ཁྱེད་ལ་འི་བི་བརྟག་དཔྱད་ཀྱི་སྐབས་འབྲས་
བུ་ “ནད་ཡོད་” གཞིག་ཐོན་ན། ལྷོན་གྱི་པགས་པའི་
བརྟག་དཔྱད་ཡང་བསྐྱར་བྱེད་དགོས་ཀྱི་མེད། ཁྱེད་
རང་ལ་འཕྲོད་བསྐྱེད་ཞབས་ལྷ་སྐྱོད་མཁམ་གྱིས་ལྷོན་
གྱི་བརྟག་དཔྱད་དགོས་མིན་ཁྱེད་ལ་གསུང་གི་རེད།

ཏེ་བི་འི་ནད་ཀྱི་བཅོས་ཐབས།

མངོན་གསལ་མེད་པའི་ཏེ་བི་འི་ནད་པས་བཅོས་ཐབས་ཀྱི་སྐྱེན་བབའ་སྤངས།

མངོན་གསལ་མེད་པའི་ཏེ་བི་འི་ནད་མཁུ་ཚང་མས་ཏེ་བི་འི་སྐྱེན་བབའ་མི་དགོས། འོན་ཀྱང་ཁོ་ཚོའི་ནད་ནས་འགྲུལ་རུས་ཅན་གྱི་ཏེ་བི་ན་ཉེན་ཡོད་མཁུ་ཚོས་ཏེ་བི་འི་ནད་འབྲས་རྣམས་གསོ་དུ་ཆེད་སྐྱེན་བཅས་པར་དུ་བབའ་དགོས། དེ་ལྟར་བྱེད་དགོས་དོན་ནི་ཁོ་ཚོ་འགྲུལ་རུས་ཅན་གྱི་ཏེ་བི་ན་ཉེན་ཡོད་ཅང་སྐྱོན་འགོག་གི་ཆེད་དུ་རེད། གཤམ་དུ་འཁོད་པའི་མི་རྣམས་ལ་ཉེན་ཁ་དེ་ཡོད།

མངོན་གསལ་མེད་པའི་ཏེ་བི་དུས་ལྡན་གྱི་ཐབས་ལུགས་ཀྱི་དཔེ་རྒྱུ་

- (འདས་པའི་ལོ་ ༢ རང་ཚུང་) རང་ཏེ་བི་བརྟག་དཔྱད་གྲུབ་འབྲས་ “ རང་མེད ” རས་ “ རང་ཡོད ” དུ་འགྱུར་མཁུ་གྱི་མི།
- ཉེ་ཆར་འགྲུལ་རུས་ཅན་གྱི་ཏེ་བི་ནད་པ་དང་མཉམ་དུ་དུས་ཚོད་རིང་པོ་གཤམ་བསྐྱོད་ཡོད་པ།
- ཏེ་བི་འི་ནད་འབལ་ལོ་ཡོད་པའི་རྒྱལ་ཁབ་གང་ཅུང་ཞིག་ནས་ཉེ་ཆར་ཨ་རིར་གནས་སྐྱོད་བྱེད་མཁུ་གྱི་མི། (ཤོག་གྲངས་ ༡ པོར་གཟིགས།)

འཕྲོད་བསྟེན་གྱི་གནས་སྤངས་དམིགས་བསལ་ཐོག་མངོན་གསལ་མེད་པའི་ཏེ་བི་ན་བཞིན་པའི་མི།

- ལུས་པའི་ནད་འགོག་རུས་པ་ཞན་པའི་མི་དང་། ལྷག་པར་དུ་ཨེ་ཅ་ཨ་ཡི་མི་ (HIV) རང་རིམ་ཡོད་མཁུ་དང་། སྤུ་གྲུ་ཚུང་རིགས།
- གཅིན་སླེའི་ན་ཚད་དང་། མཁུ་མར་སྐྱོན་ཚབས་ཆེན་ཡོད་མཁུ་སྐྱེན་ནད་ཅན། དེ་བཞིན་འཕྲོད་བསྟེན་གྱི་གནས་སྤངས་གཞན་ཡོད་མཁུ་གྱི་མི།
- ཁབ་བརྒྱབ་ནས་བཟེ་སྐྱེད་མཁུ།
- མི་གཞན་གྱི་དབང་པོ་རང་ལ་སྤོ་འཇུགས་བྱས་རིགས།
- རང་འགོག་ལུས་བྱངས་ལ་གཞོད་མཁུ་གྱི་སྐྱེན་རིགས་བརྟེན་མཁུ། དཔེར་ན། སྐྱེན་ནད་མེད་པ་བཟོ་ཆེད་རྩིས་འགྱུར་བཅོས་ཐབས་ (chemotherapy) དང་། ཤ་ཤེད་རྒྱས་བྱེད་ཀྱི་སྐྱེན་ (steroids) ཡང་ན་ ཏེ་ཨ་ན་ཨེ་ལྷ་ཨོ་ལ་ལྷ་འགོག་སྐྱེན་ (TNF alpha blockers) ལྟ་བུ།
- སྐྱོག་པར་བརྒྱུད་ནས་ཏེ་བི་འི་ནད་རྙིང་པ་ཡོད་པར་འཕྲོད་བྱུང་བའི་མི།

ཨེ་མ་ཆེས་ཁྱེད་ཀྱི་འཕྲོད་བསྟེན་དགོས་མཁུ་དང་བརྟག་དཔྱད་ཚང་མ་ལ་གཞི་བཞག་པའི་ཐོག་ནས་ཁྱེད་ལ་འཚམས་པའི་ཏེ་བི་འི་སྐྱེན་བཅོས་བྱེད་ཚུགས་སྐོབ་སྐྱོན་གནང་གི་རེད། མངོན་གསལ་མེད་པའི་ཏེ་བི་བཅོས་ཐབས་སྤྱི་སྐྱེན་རིགས་གཅིག་ལྟ་ ༤ རས་ ༧ པར་བབའ་དགོས།

ཉེ་ཆར་མེད་མི་ཞི་ཙམ་ནད་གཞི་ཡོད་ན་ཏེ་བི་འི་ནད་ཐོག་སྐྱོབ་བྱེད་པའོ།

རང་ཉིད་ཉེ་ཆར་མེད་མི་ཞི་ཙམ་ནད་གཞི་ཡོད་མེད་ཤེས་ཀྱི་ཡོད་དམ། དེ་ཚང་མས་ཤེས་དགོས་པ་ཉ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། རྒྱ་མཚན་གང་རེད་ཟེར་ན། ཉེ་ཆར་མེད་མི་ཞི་ཙམ་འབྲས་མེད་ནད་འགོག་ལུས་བྱངས་དེ་ཉམས་རྒྱུ་བྱང་བྱང་ནས་ཏེ་བི་ལས་སྐྱོབ་པར་ན་གི་ཡོད། རྒྱུད་ཀྱི་བདེ་ཐང་གི་ཆེད་དུ་ཉེ་ཆར་མེད་མི་ཞི་ཙམ་ནད་གཞི་ཡོད་མེད་བརྟག་དཔྱད་བྱེད་རྒྱུ་དེ་ཉ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་རེད།

འཛམ་གླིང་ས་གནས་མང་པོ་ཞིག་གི་ནད་ཉེ་ཆར་མེད་མི་ཞི་ཙམ་ནད་པ་འདས་གོངས་སུ་འགྲོ་གི་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཚན་གཙོ་བོ་ནི་ཏེ་བི་འི་ནད་ཀྱིས་ཀྱེན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། གལ་ཏེ་ཉེ་ཆར་མེད་མི་ཞི་ཙམ་ནད་པ་ཞིག་ལ་ཏེ་བི་འི་ནད་པ་ཡིན་ན། རང་དེ་གཉིས་ཀྱི་མཉམ་ཐབས་ཀྱི་ཤུགས་ཀྱི་ནད་པ་དེའི་ལུས་སྐྱོབས་ལས་མེད་ཉམས་རྒྱུ་དགོང་གི་ཡོད། དེ་དང་ཏེ་བི་འི་སྐྱེན་གྱིས་ཏེ་བི་འི་ནད་སྐྱོན་འགོག་དང་བཅོས་ཐབས་ཀྱི་ཡོད། ཉེ་ཆར་མེད་མི་ཞི་ཙམ་ནད་ཀྱི་དོས་ནས་བཤད་ན་དེ་གནས་སྐོབ་བཟང་པོ་ཞིག་རེད།

གལ་ཏེ་ཁྱེད་ལ་ཉེ་ཆར་མེད་མི་ཞི་ཙམ་ནད་ཏེ་བི་འི་ནད་གཉིས་ཀ་ཡོད་ན། ལྷ་རྟོག་རན་པོ་དང་སྐྱེན་བཅོས་ལག་པོ་བྱས་ནས་ཁྱེད་རང་གི་འཕྲོད་བསྟེན་སྐྱབ་སྐྱོབ་བྱེད་ཐུབ།

དེ་བའི་སྐྱབ་བཟུང་པའི་སྐྱབ་གྲིས་ཡོང་སྲིད་པའི་ཞོར་སྐྱོན།

དེང་དུས་ཀྱི་དེ་བའི་སྐྱབ་རྒྱལ་འཛུགས་པ་ལྟར་པ་དང་ཉེན་ཁ་མེད་པ་ཡིན་ཅང་མི་མང་ཆེ་བས་དཀའ་ངལ་གང་ཡང་མེད་པའི་
ཐོག་དེ་བའི་སྐྱབ་བཟུང་གི་ཡོད། ཡིན་པའང་མི་འགའ་ཤས་ལ་དེ་བའི་སྐྱབ་གྲིས་ཞོར་ལ་གཞོན་སྐྱོན་ཡོང་སྲིད། སྐྱབ་གཞན་
ཚང་མ་ནང་བཞིན་དེ་བའི་སྐྱབ་གྲིས་སྐབས་དེ་མི་ལ་ཞོར་སྐྱོན་མི་འདྲ་བ་ཡོང་གི་ཡོད།

གལ་སྲིད་ཚུད་རང་དེ་བའི་སྐྱབ་བཟུང་དགོས་བྱུང་ཚེ་དེ་བའི་སྐྱབ་གྲི་ཞོར་སྐྱོན་གང་ཡོད་པ་ཚུད་ཀྱི་སྐྱབ་བས་གསལ་བཤད་
གནང་གི་རེད། ཚུད་རང་ནས་སྐྱབ་གཞན་བཟུང་བཞིན་ཡོད་ན་དེས་བར་དུ་སྐྱབ་བར་བཤད་དགོས། བཟུང་སྐྱབ་བཟུང་
སྐབས་དཀའ་ངལ་གང་འདྲ་བྱུང་ནའང་སོ་སོའི་འཕྲོད་བསྟེན་ལྟ་སྐྱོད་གནང་མཁན་སྐྱབ་བ་སོགས་ལ་ལམ་སངས་འབྲེལ་བ་
བྱེད་དགོས་ཀྱི་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན།

ཚུད་ཀྱིས་དེ་བའི་སྐྱབ་དུས་ཐོག་དུ་རི་ལྟར་བཟུང་སྐབས་བཟུང་དགོས་སམ།

ཚུད་རང་གི་སྐྱབ་བས་དེ་བའི་སྐྱབ་བཟུང་གི་མཚམས་འདྲི་བྱེད་དགོས་པའི་ལམ་སྐྱོན་མ་གནང་བར་དུ་སྐྱབ་རྒྱལ་འཛུགས་ལུན་ཆ་
ཚང་བཟུང་དགོས་ཀྱི་གལ་ཆེན་སྐྱབ་བཟུང་པའི་སྐབས་ན་ཚ་དུག་པའི་ཚོར་བ་བྱུང་བ་ཡིན་ནའང་སྐྱབ་བཟུང་གི་མཚམས་འདྲི་བྱེད་
ཀྱི་སྐྱབ་ཀྱི་མཚན་གང་ཡིན་ཟེར་ན་དེ་བའི་སྐྱབ་བཟུང་མཚམས་ཚང་པ་དང་དུས་ཚོད་ཆ་ཚང་མ་བཟུང་ཚེ་དེ་བའི་ནང་འབྲུ་རྒྱལ་
ཀྱི་རྒྱལ་སྐྱབས་ཤུགས་ཆེ་ལྷོ་མེད། དེ་འདྲ་བྱུང་ཚེ་ཚུད་ཀྱི་སྐྱབ་བཟུང་ལས་དུས་ལུན་རིང་བར་བཟུང་དགོས་ཆགས་ཀྱི་རེད།

ཐད་ཀའི་ལྟ་རྟོག་འོག་དེ་བའི་སྐྱབ་བཟུང་སྐབས་སྐྱོར་སྐྱོད་ཆ་འདྲི་དགོས།

འི་ལྟ་ཡོག་འདྲ་བའི་ཀྱུ་ལ་ས་ཆེན་པོ་ཞིག་ནང་བཟུང་སྐབས་སོ་སོའི་མི་ཚོའི་ནང་བྲེལ་བ་ཚོ་དང་དཀའ་སྐྱོན་གང་འཚམས་
བྱུང་སྲིད། དེ་འདྲ་སོང་ཅང་སྐབས་དེ་སྐྱབ་བཟུང་གི་དུག་ལག་པོ་ཡོང་གི་རེད།

ཐད་ཀའི་ལྟ་རྟོག་འོག་དེ་བའི་སྐྱབ་བཟུང་ (Directly observed Therapy) མདོར་བཟུང་སྐབས་ (DOT) རྒྱུ་ཞེས་
པ་དེས་ཚུད་རང་གིས་སྐྱབ་དུས་ཐོག་དུ་བཟུང་སྐབས་མཐུན་འབྲུར་བྱེད་ཀྱི་རེད། འགྲུལ་རྒྱུ་ཅན་གྱི་དེ་བའི་ཡོད་པའི་མི་ཚང་མ་
རྒྱུ་ཞེས་པའི་དེ་བའི་སྐྱབ་བཟུང་གི་ལས་རིམ་ནང་མཉམ་ཞུགས་བྱེད་སྐབས་ན་ཡག་པོ་ཡོད།

གལ་ཏེ་ངས་དེ་བའི་སྐྱབ་དུས་ཐོག་དུ་མ་བཟུང་པ་དང་སྐྱབ་ལམ་སངས་མཚམས་བཞག་པ་ཡིན་ན་སྐྱོན་གང་ཡོད་དམ།

ཚུད་རང་གི་ལུས་པོ་ནས་དེ་བའི་ནང་དེ་རྩ་མེད་གཏོང་གི་དུས་ལུན་རིང་པོ་འགོར་གྱི་ཡོད། བ་ཚད་བཟུང་སྐབས་སྐྱབ་པས་ཟླ་ ༤
ནས་ ༧ བར་སྲིད་པའི་སྐྱབ་ཚང་མ་བཟུང་དགོས།

གལ་སྲིད་སྐྱབ་ཚད་པ་དང་དུས་ལུན་མ་ཚང་སྐྱབ་ལ་བཟུང་གི་མཚམས་འདྲི་བྱས་པ་ཡིན་ན་ཚུད་རང་གི་དེ་བའི་ནང་འབྲུ་དེ་བཟུང་
བཞིན་པའི་སྐྱབ་གྲིས་འགོག་མི་ཐུབ་པ་ཆགས་སྲིད། བཟུང་འབྲུ་དེ་འདྲ་མི་གཞན་ལའང་འབྲུ་གང་ལ་འགྲོ་བའི་ཉེན་ཁ་ཡོད།

ནམ་རྒྱུན་གྱི་དེ་བའི་སྐྱབ་གྲིས་འགོག་མི་ཐུབ་པའི་དེ་བའི་ནང་དེ་བཟུང་གི་ལག་པོ་ཡོད་པར་མ་ཟད་བཟུང་སྐབས་དུས་ལུན་རིང་བ་ (ཟླ་
༡༤ ཅམ་) འགོར་གྱི་ཡོད། དེར་མ་ཟད་ཞོར་སྐྱོན་ཆེ་བའི་སྐྱབ་རིགས་ཀྱང་བཟུང་དགོས་ཆགས་ཀྱི་རེད།

ནམ་རྒྱུན་གྱི་དེ་བའི་སྐྱབ་གྲིས་འགོག་མི་ཐུབ་པའི་དེ་བའི་ནང་ཚེ་མི་འབྲུང་བའི་ཆེད་དུ་སྐྱབ་བཟུང་མ་ཚར་བར་དུ་སྐྱབ་ཆ་ཚང་དུས་ཐོག་
དུ་དེས་བར་དུ་བཟུང་དགོས། དེ་བའི་ནང་དེ་དུག་ཡོད་མེད་དང་སྐྱབ་མཚམས་འདྲི་བྱས་བྱེད་དགོས་ཀྱི་ཡོད་མེད་སྐོར་ཚུད་ཀྱི་སྐྱབ་
བས་ལམ་སྐྱོན་གནང་གི་རེད།

ཁྱེད་རང་ལ་རྟེན་ལྡན་མེད་སྟེ་སྐྱོད་པ་ལྟོད་ཀྱི་ཤེས་དགོས་ཚུགས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ལྟར་ཁྱེད་ཀྱི་འོ་ཤེས་པའི་ནང་
 རྣམས་གཅིག་གིས་ཁྱེད་ལ་རྟེན་ལྡན་པ་ཤེས་པ་ཡིན་ནའང་འཕྲོད་བརྟེན་ལས་བྱེད་པས་ཁོང་ཚོ་ལ་འབྲེལ་བ་བྱེད་དུས་
 ཁྱེད་ཀྱི་མིང་འདོན་གྱི་མ་རེད། རྣམས་ལ་འཕྲོད་བརྟེན་ལས་བྱེད་ཀྱིས་ཁྱེད་རང་གི་ལས་ཀ་བྱེད་སའི་འགན་འཛིན་དང་འབྲེལ་
 གཏུགས་བྱེད་དགོས་སྲིད། དེ་དུས་ཁྱེད་ལ་རྟེན་ལྡན་པའི་སྐྱོར་ཁྱེད་རང་གི་འགན་འཛིན་ལ་ཤོད་ཀྱི་རེད། དེ་འདྲ་བྱེད་དགོས་
 འདོད་ཀྱི་ཁྱེད་རང་མཉམ་དུ་མང་པོ་གཤེབས་མྱོང་བའི་ལས་རོགས་རྣམས་ལ་རྟེན་ལྡན་འགོག་ཆེད་བརྟེན་དུ་བྱེད་སྲིད་
 ཆེད་དུ་ཡིན། འོན་ཀྱང་ཁྱེད་ཀྱི་ནང་གཞིའི་སྐྱོར་ལས་རོགས་གཞན་རྣམས་ལ་གསང་དགོས་པའི་སྐྱོར་འཕྲོད་བརྟེན་ལས་བྱེད་
 ཀྱིས་ནམ་ཉན་ཐོག་ཁྱེད་ཀྱི་འགན་འཛིན་ལ་གསལ་བཤད་བྱེད་ཀྱི་རེད།

ཁྱེད་ཀྱི་འོ་ཤེས་པ་རྣམས་ལྟ་ཡིན་མིན་སྐྱོར་ཁྱེས་འཕྲོད་བརྟེན་ལས་བྱེད་དེ་ལ་བཤད་ཚུགས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ལྟར་ཁྱེད་
 རང་གི་སེམས་འཕྲུང་ཡོད་པའི་ནང་མི་དང་མཛའ་གྲོགས་རྣམས་ལ་རྟེན་ལྡན་གྲུབ་གདུལ་མི་འགོ་བ་མ་ཟད་ཐོན་འགོག་བྱེད་ཐུབ།

“

ང་རང་ནང་ཚོར་ཤུགས་ཆེན་པོ་ཞིག་མ་བྱུང་བར་རང་ཉིད་ལ་འགྲུལ་ཕུས་ཅན་གྱི་རྟེན་ལྡན་
 དེ་ཡོད་པ་ཤེས་མ་བྱུང་། འོན་ཀྱང་ནང་དེ་ཡོད་པ་ཤེས་རྣམས་རང་ཉིད་བརྒྱུད་ནས་རང་གི་ཕ་
 ལ་རྟེན་ལྡན་འགོས་ཟེན་འདུག་པས་ང་གཞོང་འགྲོད་ཆེན་པོ་སྐྱེས་བྱུང་། འོན་ཀྱང་ངའི་སྐྱོར་
 པས་མི་སུ་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ཀྱང་རྟེན་ལྡན་གྱི་ནུས་པ་དང་དེ་ངའི་ནོར་འཁྲུལ་མིན་པ་སོགས་འབྲེལ་
 བཤད་བརྒྱབས་པར་བརྟེན་ང་རང་ཚུང་སེམས་སྡོད་དུ་ཕྱིན་སོང་།

ཟེའུ་ཡོག་གོང་ཁྱེད་འཕྲོད་བརྟེན་ལྟན་ཁང་གིས་རྟེན་ལྡན་བཅས་ཐབས་ཀྱི་ཆེད་དུ་རོགས་
 རམ་ཉ་ཅང་ཡག་པོ་གནང་བྱུང་། འཕྲོད་བརྟེན་ལྟན་ཁང་གི་ལས་བྱེད་པ་ངའི་ནང་ལ་ཕེབས་
 རྣམས་ནང་མི་ཚང་མར་རྟེན་ལྡན་མེད་པའི་ཕྱིན་པ་དང་དེ་ལྟར་ཁྱེད་ཀྱི་ཚར་དང་དཔེ་ལྷན་
 སྐྱོར་བཟའ་བཞིན་ཡོད། དེས་མ་ཟད་ངའི་རྟེན་ལྡན་དེ་གཞན་ལ་འགོ་རྒྱ་མེད་པ་ཆགས་སོང་།

”

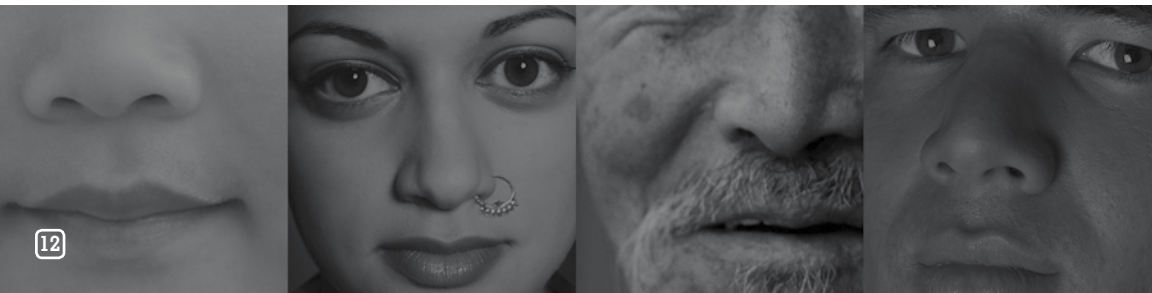
འི་བིའི་སྐོར་དང། དེའི་བརྟུག་དཔུང། ལྷན་བཅོས་བྱེད་སྒྲུངས་སྐོར་གནས་ ཚུལ་གང་ནས་རག་ཐབས་བྱེད་དགོས་སམ།

འི་བིའི་སྐོར་གནས་ཚུལ་འཕར་མ།

འི་བིའི་སྐོར་གནས་ཚུལ་འཕར་མ་མཁུལ་འདོད་ཡོད་ན། འཕྲོད་བསྟེན་ལྷན་ཁང་གི་དྲ་རྒྱའི་ཁ་བྱང www.nyc.gov ལ་
ཐེབས་ནས་འི་བིའི་སྐོར་དྲ་རྒྱ་དེ་བརྒྱུད་ནས་དབྱིན་སྐད་ “Tuberculosis” འཇུག་ནས་བཅོས་ན་འགྲིག་ཡང་ན། ཁ་བར་
ཨང་གུངས་ 377 ལ་འབྲེལ་བ་བྱས་ནས་འི་བིའི་སྐོར་ཐད་ཀར་སྐད་ཆ་དྲིས་ན་འགྲིག།

གཤམ་གསལ་གྱི་དྲ་རྒྱ་བརྒྱུད་ནས་འི་བིའི་ནད་ཀྱི་སྐོར་ལ་གནས་ཚུལ་ཁ་རྫོབ་རག་གི་རེད།

- ནད་གཞི་སྒྲུངས་འཛོམ་དང་ཕྱོད་འགོག་སྟེ་གནས་ཁང། (Centers for Disease Control and Prevention) www.cdc.gov/tb
- ཅམ་ལི་སི་བི་ རྟེན་འོན་རྒྱལ་ཡོངས་འི་བིའི་སྐོར་གནས་ཁང། (Charles P. Felton National TB Center) www.harlemtbcenter.org/tb101/tb101_index.htm
- འི་བིའི་སྐོར་གྱི་ཤེས་ཡོན་དང་རྒྱུང་བརྒྱུད་གྱི་དྲ་རྒྱ། (TB Education and Training Resources Website) www.findtbresources.org
- འཛེམ་སྐོང་འཕྲོད་བསྟེན་ལྷན་ཚོགས། (World Health Organization) www.who.int/health_topics/tuberculosis/en

འཕྲིན་ལོག་གྲོང་ཁྱེར་ནང་ཡོད་པའི་བྲང་ཁོག་བརྟག་དཔྱད་ཁང་། (Chest Centers in New York City)

བྲང་ཁོག་བརྟག་དཔྱད་ཁང་ཚང་མའི་ནང་གཤམ་གསལ་གྱི་མཐུན་ཁྱེན་ཡོད།

- རིན་མེད་ཐོག་ཚེ་ལུད་ལྷ་རྟོག་གནང་གི་ཡོད།
- སྐད་ཡིག་ ༡༧༠ ལྷག་ནང་ལ་སྐད་རྒྱུར་མཐུན་ཁྱེན་སྦྱོར་གྱི་ཡོད།
- རྩེད་རང་ལ་འཕྲོད་བསྟེན་འགན་ལེན་ཡིག་ཆ་མི་དགོས།
- རྩེད་རང་ཨ་རིར་ཁྲིམས་མཐུན་ལྷར་སྡོད་ཚོགས་པའི་ཡིག་ཆ་ཡོད་མེད་སྐོར་སྐད་ཆ་འདྲི་གི་མ་རེད།

Bronx

Morrisania Chest Center
1309 Fulton Avenue, 1st Floor
Bronx, NY 10456

Queens

Corona Chest Center
34-33 Junction Boulevard, 2nd Floor
Jackson Heights, NY 11372

Brooklyn

Fort Greene Chest Center
295 Flatbush Avenue Extension,
4th Floor
Brooklyn, NY 11201

Staten Island

Richmond Chest Center
51 Stuyvesant Place, 4th Floor
Staten Island, NY 10301

Manhattan

Washington Heights Chest Center
600 West 168th Street, 3rd Floor
New York, NY 10032

བྲང་ཁོག་བརྟག་དཔྱད་ཁང་རྒྱམས་ཐུ་ཚོད་གཤམ་སྐྱོ་ཕྱི་ལོད་མེད་ལ་ལོགས་པའི་གནས་ཚུལ་
ཐོལ་བ་ཤེས་འདོད་ཡོད་ན་ཨང་གྲངས་ ༩༡༡ ལ་ཁ་བར་བརྟང་ན་འབྲིག་ ཁ་བར་གཏོང་སྐབས་
སྐད་ཡིག་ ༡༧༠ ལོམ་ནང་སྐད་རྒྱུར་གྱི་མཐུན་ཁྱེན་སྦྱོར་གྱི་ཡོད།

རང་ཉིད་སྤྱངས་ཤིག

རང་གི་ནང་མི་སྤྱངས་ཤིག